

εἰς τὰς σχέσεις τῶν κατηγορουμένων ὑπῆρχε τι ἐπιλήψιμον.

Ὅταν ἐπροτάθη τῷ Πλάτωνα νὰ ἐκφράσῃ ἂν ἔχη τι ἐναντίον τῶν καταθέσεων τούτων, οὗτος δι' ἐντελῶς ἠρέμου καὶ εἰλικρινοῦς ὕφους ἐδήλωσεν ὅτι πάντα ταῦτα εἰσὶν ἀληθῆ, ὅτι ἐφέρετο πράγματι πολὺ οἰκειῶς πρὸς τὴν Εἰρήνην Βορίσθου, ἀλλ' ἡ πηγὴ τῆς οἰκειότητος ταύτης ἦτο ἀγνωστὴ καὶ ἀπέρρεεν ἐξ αὐτῶν τῶν συγγενικῶν σχέσεων. Ἄλλως τε, ὁ τῶν φρόνιμος καὶ πρακτικὸς ἐκεῖνος ἀνθρώπος, γνωρίζων πολὺ καλὰ καὶ αὐτὸν καὶ τὴν σύζυγον αὐτοῦ, οὐδέποτε ἐφαντάσθη ὅτι εἰς τὰς σχέσεις ταύτας ἠδύνατό ποτε νὰ ὑπάρχῃ ἐπιλήψιμόν τι. Ἡ Εἰρήνη εἴσιγα. Ἐκάθητο ἔχουσα προσηλωμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸ δάπεδον καὶ ἐρείδουσα τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς χειρός.

Ἠρωτήθη ὁ Δαμιανός, ἂν κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου τοῦ μακαρίτου ὁ κατηγορούμενος ἦτο εἰς τὴν οἰκίαν.

— Ἐκεῖνη τὴν ἡμέραν εἶχε γευματίσει ἔμεις. ἐπεθεβαίωσεν ὁ θαλαμηπόλος.

— Ποῦτος ἔμαθε πρῶτος περὶ τοῦ θανάτου τοῦ Μαξίμου Γρηγόριεβιτς;

— Ἐγώ. Διότι ὅταν ἐμβῆκα εἰς τὸ σπουδαστήριον γιὰ νὰ τὸν ξυπνήσω, γιὰτι εἶχε τὴ συνήθεια νὰ ἀναπαύεται μετὰ τὸ γεῦμα, εἶδα ὅτι ὁ ἀφέντης ἦτον ἀποθαιμένος ὑπέθεσα ἔς τὴν ἀρχήν, πῶς ἐλιποθύμησε, κ' ἐφώναξα τοὺς ἀνθρώπους, ἔπειτα ἐπῆγα καὶ τὸ ἀνέφερα τῆς κυρίας.

— Εἰς ποίαν θέσιν ἤρατε τὴν κυρίαν σας, ὅταν ἐμβῆκατε εἰς τὸ δωμάτιόν της;

— Μοῦ ἐφάνη ὅτι ἐκοιμάτο. . . Τὴν ἤρα πεσμένην ἔς τὸν καναπέ, καὶ σκεπασμένην μὲ τὸ σάλι.

— Πῶς ἐδέχθη ἡ κυρία τὴν εἰδησιν περὶ τοῦ θανάτου τοῦ Μαξίμου Γρηγόριεβιτς; ἠρώτησεν ὁ συνήγορος τοῦ Βελτίστοσεφ, τὴν ἐδέχθη ἡσύχως, ὡς τάχα νὰ τὸ ἐγνώριζε προτίτερα;

— Πά, πά, πά! Ὅχι! μετὰ πεποιθήσεως ἠρνήθη ὁ Δαμιανός ἔς τὴν ἀρχὴν μάλιστα, σὰν ἀπὸ ὕπνου, δὲν ἐννοοῦσε, τί τῆς λέγω· «ποιός, λέει, ἀπέθανε; ὁ σύζυγος; γιατί; ἀδύνατο». Αὐτὸ μοῦ εἶπε, καὶ ἔπειτα μὲ διέταξε νὰ τὴν ὀδηγήσω εἰς τὸ σπουδαστήριον, καὶ ὅταν τὴν ἔφερα καὶ εἶδε τὸν ἀφέντην, ἐπρόφθασε μονάχα νὰ εἰπῇ, «τὸ γιατρό, γλήγορα, καὶ τὸν Πλάτωνα Βασιλίεβιτς!» κ' ἐλιποθύμησε καὶ ἔμεινε!

— Ὡστε, σὰς ἔστειλε νὰ καλέσετε τὸν Πλάτωνα Βασιλίεβιτς;

— Μάλιστα· ἐγὼ ὁ ἴδιος ἐπῆγα νὰ τὸν φέρω, ἀλλὰ δὲν τὸν ἤρα ἔς τὸ σπῆτι του.

— Ὅταν ὁ Πλάτων Βασιλίεβιτς ἐπανήθη εἰς τὴν οἰκίαν σας τὸ ἑσπέρας ἤδη, ἐξηκολούθησεν ὁ συνήγορος, τίς πρῶτος ἀνήγγειλεν εἰς αὐτὸν τὴν εἰδησιν τοῦ θανάτου;

— Πάλιν ἐγώ.

— Καὶ πῶς ἐδέχθη τὴν εἰδησιν ταύτην;

— Δὲν μ' ἐπίστευε. «Τί μωρολογεῖς, παληόγερε», μοῦ λέγει, «δὲν εἶνε δυνα-

τόν!» Αὐτὰ μοῦ εἶπε, μὰ τὸν Θεό! κ' ἔτρεξε ἀμέσως ἐπάνω.

Ἡ ἀκόλουθος ἐρώτησις ἐγένετο εἰς τὸν Δαμιανὸν ἐκ μέρους τοῦ εἰσαγγελέως:

— Εἶδατε τὸν κατηγορούμενον, ἠρώτησεν ὁ κατήγορος, ὅταν, μετὰ τὸ γεῦμα, ἐξήρχετο τοῦ σπουδαστηρίου, ἐτοιμαζόμενος ν' ἀναχωρήσῃ;

— Τὸν εἶδα μάλιστα ἐκεῖνην τὴν ὥραν ὀδηγοῦσα τὸν γραμματικὸν εἰς τοῦ ἀφέντην, καὶ ἀπαντήσαμε τὸν Πλάτωνα Βασιλίεβιτς εἰς τὴν σάλα, κ' ἐκεῖνος μὰς ἐσταμάτησε καὶ μὰς εἶπε, πῶς: «ὁ κύριος κοιμάται, λέει, καὶ μὴ θορυβεῖτε!» Κ' ἔμεις ἐγυρίσαμε πίσω...

— Ἐκεῖνη τὴν ὥραν δὲν παρετηρήσατε ἂν εἶχε τίποτε εἰς χεῖράς του ὁ κατηγορούμενος; ἐξηκολούθησεν ὁ εἰσαγγελέως.

— Παρετήρησα· ἐκρατοῦσε ἓνα μικρὸ βαλιζάκι τῆς κυρίας.

— Ἦτο ἀδειο αὐτὸ τὸ βαλιζάκι;

— Ὅχι, θαρρῶ πῶς ἦτο σφικτὰ γεμισμένο.

Μετὰ τὴν ἐρώτησιν τοῦ εἰσαγγελέως, ἠγέρθη αὖθις ὁ φὸν Σνίτση.

— Εἰπέτε μου, ἀπετάθη οὗτος πρὸς τὸν μάρτυρα, ὅταν πρωτοεμβῆκατε εἰς τὸ σπουδαστήριον, παρετηρήσατε καμμίαν ἰδιαιτέραν τιὰ ἀνωμαλίαν, ἴσως εἰς τὰ τὰ ἔπιπλα τίποτε, εἰς τὰ χαρτιά; ἴσως τὸ ταμεῖον, ἢ τὰ συρτάρια τῶν τραπεζῶν ἦσαν ἀνοικτὰ καὶ τραβηγμένα;

— Τίποτε ἀπὸ αὐτὰ δὲν ἦτον! μετὰ πλήρους βασιμότητος ἐπιστοποίησεν ὁ θαλαμηπόλος, ὅλα ἦτον ἐν τάξει καὶ εἰς τὴν θέσιν των ὅπως πάντοτε.

Ἡ κατάθεσις τοῦ γραμματέως ἦτο ὁμοία πρὸς τὴν τοῦ Δαμιανοῦ.

Ὁ ἀμαξηλάτης τοῦ Πλάτωνος κατέθεσεν, ὅτι εἶδε τῶντι ὅτι ὁ κύριός του ἔθεσε σάκκον τιὰ ἐν τῇ ἀμαξίᾳ, ὅταν ἀνεχώρει ἐκ τοῦ ἐξαδέλφου του, ἀκολούθως ὅμως δὲν ἔδωκε προσοχὴν, διότι ἦτο καὶ σκότος ἤδη. Διηυθύνθησεν δὲ τότε πρὸς τὴν Λιουδμήλαν Σεργίεβου καὶ ἐκεῖθεν, περὶ τὴν δεκάτην ὥραν, ἐπέστρεψαν πάλιν εἰς τοῦ Μαξίμου Γρηγόριεβιτς.

Ὁ θαλαμηπόλος τοῦ Πλάτωνος Βασιλίεβιτς κατέθεσεν ὅτι ὁ κύριός του, ἐφ' ὅσον ἐνθυμεῖται, ἦλθε ἐσπέραν τιὰ, φέρων δερμάτινόν τινα σάκκον, ἀλλὰ, τοῦτο συνέβη, ἐφρόνει, ὅχι κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ θανάτου, ἀλλ' ἀργότερον, πότε ὅμως ἀκριβῶς δὲν ἐνθυμεῖτο τώρα, μετὰ παρέλευσιν τόσοσιν καιροῦ.

Κατόπιν τοῦ μάρτυρος τούτου, ὄφειλε νὰ ἐμφανισθῇ πρὸς ἐξέτασιν ἡ Λιουδμήλα, ἀλλ' ὁ εἰσηγητὴς ἀνήγγειλεν ὅτι αὕτη, ἕνεκα δεινῆς νόσου, δὲν δύναται νὰ ἐμφανισθῇ ἢ δὲ περὶ τῆς ἀσθενείας της πραγματικότης, ἐπιστοποιήθη ἐγκαίρως παρὰ τῶν ἱατρῶν.

Ἡ ἀσθένεια τῆς συζύγου του δὲν ἦτο νέον διὰ τὸν Πλάτωνα Βασιλίεβιτς. Ἐγνωρίζεν ὅτι ἦτο ἀσθενὴς καὶ κληνῆρης περὶ τὰς ἐξ ἡδὴ ἐβδομάδας, ἀλλ' ἡ Ὀλγα Ρωμάνοβνα πρὸς τὴν ὁποίαν, μετὰ τὸ πέρας τῆς προκαταρκτικῆς ἀνακρίσεως, ἐ-

δόθη ἡ ἀδεία νὰ ἐπισκέπτεται ἐν τῇ φυλακῇ τὸν γαμβρόν της, δὲν τῷ εἶχεν εἰπεῖ τὴν φύσιν τῆς νόσου τῆς Λιουδμήλας. Φοβουμένη μὴ ταραξῆ καὶ πικράνη αὐτόν, τῷ ἀνήγγειλε μόνον, ὅτι ἦτο κρυολόγημα, τὸ ὅποιον κατ' ἀρχὰς ἐφάνη ἀρκετὰ σοβαρὸν, ἀλλ' ἤδη, δόξα τῷ Θεῷ, περιῆλθεν εὐτυχῶς εἰς εὐάρεστον σημεῖον. Τοιουτοτρόπως ὁ Βελτίστοσεφ, καίτοι ἀνησυχεῖ περὶ τῆς υγείας της, ἐν μέρει ὁμως ἦτο νύχαριστήμενος, διότι ἡ Λιουδμήλα, χάρις εἰς τὴν ἀσθενοίαν της, ὅτι ἀπηλλάσσετο τῆς θλιβερᾶς ἀνάγκης νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸ δικαστήριον καὶ ἴδῃ αὐτὸν ἐπὶ τῆς ἔδρας τοῦ κατηγορουμένου παραπλεύρως τῇ Εἰρήνῃ.

Τὸ δικαστήριον, ἀκούσαν τὴν περὶ τῆς ἀσθενείας δήλωσιν τῆς μάρτυρος, καὶ εὐρίσκον ὅτι ἡ κατάθεσις αὐτῆς ἐνέχει οὐσιώδη σημασίαν, προσδιώρισε, ν' ἀναγνωσθῇ ἡ κατάθεσις, ἢ δοθεῖσα εἰς τὴν προκαταρκτικὴν ἀνάκρισιν.

[Ἔπεται συνέχεια].

ΑΓΑΘ. Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

Εἰς τὸ Πρόσθετον:

ΤΑ ΕΝΩΤΙΑ ΤΗΣ ΝΕΚΡΑΣ

Διήγημα ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ.

SABIE DE MONTEPIEN

Ἡ ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ
ΤΟΥ ΔΑΣΟΦΥΛΑΚΟΣ

[Συνέχεια]

Ἀφοῦ ἡ Ἰωάννα περιέγραψε μετὰ τῆς μεγίστης λεπτομερείας τὸν γέροντα, ὁ ἀνακριτὴς ἐπληξε τὸ μέτωπον, ὡς ἀνθρώπος ἀναζητῶν τι ἐν ταῖς ἀναμνήσεσιν αὐτοῦ. Εἶτα στραφεὶς πρὸς τὸν γραμματέα του εἶπεν:

— Ματθαε, αὐτὴ ἡ περιγραφή σου ἐνθυμίζει τίποτε;

— Ναι, κύριε ἀνακριτά.

— Καὶ τί;

— Καὶ τι... τὸ ὅποιον ὅμως δὲν ἐμπορῶ νὰ εὑρῶ τώρα.

— Αὐτὴ ἡ περιγραφή δὲν μοῦ εἶναι νέα. Μοῦ ὑπεβλήθη καὶ ἄλλοτε;

— Ναι, κύριε ἀνακριτά.

— Πρὸ πολλοῦ;

— Ὅχι, κύριε ἀνακριτά.

— Ματθαε;

— Κύριε ἀνακριτά.

— Φέρετέ μου τὴν ἐγκύκλιον, τὴν ὁποίαν ἔστειλαν πρὸς τοὺς εἰσαγγελεῖς καὶ τοὺς ἀξιωματικούς τῆς χωροφυλακῆς, περὶ τῆς τελευταίας ἀποδράσεως ἀπὸ τῶν εἰρκτῶν τῆς Βρέστης.

— Ἀμέσως, κύριε ἀνακριτά.

Ὁ γραμματεὺς, ἐρευνήσας ἔν τινα χαρτοφυλακίῳ, ἀνεῦρε τὴν ζητηθεῖσαν ἐγκύκλιον καὶ τὴν ἐνεχείρισε τῷ ἀνακριτῇ

ὅστις ἀνέγνω αὐτὴν ταχύτατα, εἶτα τρίτων τὰς χεῖρας ἀνέκραξεν :

— Εἶναι ἐκεῖνος !... εἶναι ἐκεῖνος !... ἡ περιγραφή εἶναι ἡ αὐτή !... Ὅλα συμφωνοῦν, ὡς καὶ ἡ μεγάλη νάρκωσις τῶν ποδῶν μετὰ τὴν ἀνάπαυσιν... Δεσποινίς, ὁ γέρον σὰς κατεργάρας καλεῖται Ἄνσέλμος Ἰακάνδος καὶ κατεδικάσθη εἰς καταναγκαστικὰ ἔργα ἰσοβίως τῷ 1823 ὑπὸ τοῦ κακουργοδικείου τῶν Ρεννῶν, ἐπὶ νυκτερινῇ κλοπῇ διὰ ρήξεως, ἐν οἰκίᾳ κατωκειμένη, καὶ ἐπὶ ἀποπειρᾷ δολοφονίας, ἀπέδρα δὲ πρὸ ἐξ ἑβδομαδῶν ἀπὸ τῶν εἰρκτῶν τῆς Βρέστης. Εἶναι εἰς τῶν μᾶλλον ἐπικινδύνων κακούργων... Βλέπετε, δεσποινίς, πῶς εἶναι ὀργανισμένη ἡ ἀστυνομία ;...

— Θεέ μου !... ἐψιθύρισε ἡ Ἰωάννα... Εἰς δραπέτης τῶν εἰρκτῶν !...

— Πράγματι.

— Καὶ διενυκτέρευσε ἐν τῷ οἴκῳ μου !... καὶ εὐρέθη μόνη μετ' αὐτοῦ !...

— Ὑπῆρξατε πράγματι εὐτυχῆς, ἀφοῦ δὲν ἐξυπνήσατε τὸ πρῶν μὲ κομμένον τὸν λαιμόν !... Καὶ θὰ ἦτο μεγίστη ζημία !... εἰς τόσον ὠραῖος λαιμός !... Ὁ ὠραιότερος λαιμός τοῦ κόσμου !... μὲ τὸν ὅποιον δὲν εἰξεύρω ἂν δύνανται νὰ παραβληθοῦν οἱ λαιμοὶ τῶν τριῶν Χαρίτων, τῶν χαριτωμένων ἐκείνων ἀδελφῶν... κατὰ τὴν κομψότητα καὶ τὴν λευκότητα...

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ὁ κύριος Βασελὲ ἔτριψε τὰς χεῖρας, ὡς ἔπραττε συνήθως ὅτε ἦτο εὐχαριστημένος, εἶτα ἠρώτησεν :

— Εἰπετε, νομίζω, εἰς τὸν κατεργάρον ἐκεῖνον νὰ μένη ἐν Θιλ-Σατίλ, εἰς τὴν διάθεσίν σας ;

— Ναί, κύριε.

— Λοιπὸν ;

— Ἐφυγεν εὐτυχῶς.

— Δυστυχῶς, πρέπει νὰ εἰπῆτε...

Ἄν ἦτο ἀκόμη ἐν τῇ οἰκίᾳ σας, εἰξεύραμεν ποῦ νὰ τὸν συλλάβωμεν.

— Ἴσως ἐπιστρέψῃ.

— Ἀμφιβάλλω.

— Ἀλλά, ἂν ἔλθῃ, τί πρέπει νὰ κάμω ;

— Ἐχετε ὑπῆρέτας, δεσποινίς ;

— Πολλοὺς καὶ ἀφωσιωμένους.

— Ἄν λοιπὸν ἐπανέλθῃ ὁ κατεργάρας ἐκεῖνος, διατάξατε νὰ τὸν συλλάβουν ἀμέσως καὶ νὰ τὸν δέσουν χεῖρας καὶ πόδας. Ρίψατέ τον ἐν τινὶ τῶν ὑπογείων ἄς τὸν φρουροῦν ἐκεῖ δύο τῶν ἀνθρώπων σας, καὶ πέμψατε ἀμέσως νὰ εἰδοποιήσετε τὴν χωροφυλακὴν.

— Ἀλλὰ ἂν δὲν ἐπιστρέψῃ, δύναται νὰ διαπραξῇ καὶ ἄλλα κακουργήματα.

— Θὰ εἰδοποιήσω σήμερον πάντα τὰ ἀποσπάσματα τῆς χωροφυλακῆς περὶ τῆς παρουσίας τοῦ Ἄνσέλμου Ἰακάνδου, καὶ σὰς ἐγγυῶμαι ὅτι, ὅσον γέρον λύκος καὶ ἂν ἦναι, δὲν θὰ μᾶς διαφύγῃ. Μένετε λοιπὸν ἡσυχος, δεσποινίς, καὶ ὀφθαλμοί, ὡς οἱ ἰδικοί σας... οἱ ὠραιότεροι τοῦ κόσμου... ἄς κοιμῶνται ἄνευ ἀνησυχίας.

Μετὰ τοῦτο, ὁ φιλάρεσκος ἀνακριτῆς οσεκάλεσε τὴν Ἰωάνναν νὰ ὑπογράψῃ

τὴν ἀσήμαντον αὐτῆς κατάθεσιν καὶ ἀπέλυσε αὐτὴν.

Ἡ νεανίς, ἀφιχθεῖσα εἰς Θιλ - Σατέλ, ἔσπευσε νὰ εἰπῇ εἰς τὴν Στεφάναν ὅτι ὁ συνοδοιπόρος τοῦ Νικόλα ἦτο δραπέτης τῆς εἰρκτῆς. Ἡ Στεφάνα ἔρρηξε κραυγὴν τρόμου. Ὁ δὲ δυστυχῆς Νικόλας ἐδέησε νὰ ὑποστῇ νέαν χάλαζαν ἐπιπλήξεων...

ΜΕ'

Ἐν τῇ εἰρκτῇ.

Ὁ εἰσαγγελεὺς ἐτήρησε ἀκριβῶς τὴν δοθεῖσαν εἰς τὸν Λουκιανὸν ὑπόσχεσιν, ἀποστέλλων αὐτῷ κατ' ἐκάστην τακτικῶς δελεῖτον περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ κυρίου Δεβεζαί, οὗ ἡ υἱεῖα δὲν εἶχε πάθη, ὡς φοβοῦντο.

Ἰσχυρὸς ἐν τῇ ἀθωότητι αὐτοῦ, ὁ γέρον, ὡς ἔλεγεν, ἤλπιζεν ἐπὶ τὴν δικαιοσύνην τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἐν ἐλλείψει ταύτης, ἐπὶ τὴν τοῦ Θεοῦ, τοῦ ὑπερτάτου τούτου δικαστοῦ, ὅστις οὐδέποτε ἀπατάται.

Αἱ εἰδήσεις αὗται παρηγόρου μικρὸν τὴν τεθλιμμένην Μαγδαληνὴν.

Ἄλλ' ἡ εὐτυχία τῶν δύο νέων ἐφαίνετο ὀριστικῶς συντριβεῖσα. Ὁ Λουκιανὸς δὲν ἠδυνήθη ν' ἀποκρύψῃ τὴν κατὰ τοῦ πατρὸς τῆς ἀπαγγελθεῖσαν κατηγορίαν.

Ἐρωτηθεὶς ἐπιμόνωσ ὑπὸ τῆς νεαρᾶς αὐτοῦ συζύγου περὶ τῆς φοβερᾶς ἐνοίας τῶν λόγων τῆς Ἰωάννας Καλλιουέ : Ἐνυμφεύθητε τὴν ἀδελφήν σας !... ὁ Λουκιανὸς ὤφειλε ν' ἀπαντήσῃ.

Ἡ Μαγδαληνὴ ἀνέγνω τὰς ἐπιστολάς τῆς κομήσεως Μαργαρίτας, τῆς μητρὸς τῆς, καὶ ἐνόησεν...

Ἄδυνατοῦμεν νὰ περιγράψωμεν τί συνέβη τότε ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς πτωχῆς νεανίδος. Τοῦτο ὑπερβαίνει τὰς ἡμετέρας δυνάμεις.

Λέγομεν μόνον ὅτι ἡ νεανίς, βλέπουσα ὅτι καὶ μετὰ τὴν φοβερὰν ταύτην ἀνακάλυψιν ὁ πρὸς τὸν Λουκιανὸν ἔρωσ τῆς δὲν εἶχε σβεσθῆ, νομίζουσα δὲ τὸν ἔρωτα τοῦτον ἀνόσιον, ἠθέλησε νὰ χωρισθῇ ἀπὸ τοῦ συζύγου τῆς. Ὅθεν ἐζήτησε παρὰ τοῦ Λουκιανοῦ ν' ἀφίση αὐτὴν μόνην εἰς τὸν πύργον καὶ ν' ἀποσυρθῇ εἰς Βιλλεδιού... Ἐζήτησε μάλιστα τὴν συγκατάθεσιν τοῦ ὅπως ἀποσυρθῇ ἐν τινὶ μοναστηρίῳ καὶ διαμείνῃ ἐκεῖ ἄχρι τέλους τῆς δίκης.

Ὁ Λουκιανὸς οὐδὲν τούτων παρεδέχθη.

Ἀπέδειξε εἰς τὴν Μαγδαληνὴν ὅτι χωριζόμενοι οὕτω δημοσίᾳ ἦτο τὸ αὐτὸ ὄσανε ἐπεθεβαίου ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων τὴν ἐνοχὴν τοῦ κυρίου Δεβεζαί. Ἐκαστος θὰ συνεπείραινεν ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ θύματος ἀπεμακρύνετο μετὰ φρίκης ἀπὸ τῆς θυγατρὸς τοῦ δολοφόνου.

Ἡ Μαγδαληνὴ ἐνόησεν ὅτι ὁ Λουκιανὸς εἶχε δίκαιον καὶ συγκατετέθη νὰ ζῇ ὑπὸ τὴν αὐτὴν στέγην μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ... οὕτινος ὑπῆρξε σύζυγος !...

Ἄλλ' ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης οἱ δύο νέοι ἔζησαν, οὐχὶ ὡς ἀδελφοί, ἀλλ' ὡς ξέ-

νοι. Μόνον κατὰ τὴν ὄραν τοῦ γεύματος καὶ ἐνώπιον τῶν ὑπηρετῶν ἔβλεπον ἀλλήλους, ἀπέφευγον ὡς ἄτιμον ἐγκλημα πᾶσαν ἄλλην συνάντησιν, πᾶσαν συνομιλίαν. Οὔτε βλέμματα, οὔτε μειδιάματα, οὔτε χειροσφιγξίμων ἀντήλλασον.

Οὕτως, ἐν τῇ ὑπερτάτῃ ἐκείνῃ θλίψει, ἦν ἐπέβαλεν αὐτοῖς ἐγκλημα ἀλλότριον, οὐδὲ κἂν τὴν κοινὴν παρηγορίαν εἶχον τῶν δυστυχῶν, οἵτινες εὐρίσκουσιν ἀνακούφισιν εἰς τὰ δεινὰ των, ὁμιλοῦντες περὶ αὐτῶν μετ' ἄλλων, συμμεριζομένων τὴν λύπην των.

Τὰ γεγονότα, ἅτινα ἀφηγήθημεν, συνέβησαν τὴν ἐπιούσαν τῆς συλλήψεως τοῦ κόμητος καὶ ἐπομένως πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τῆς Ἰωάννας ἐνώπιον τοῦ ἀνακριτοῦ.

Κατὰ διαταγὴν τοῦ εἰσαγγελέως, εἰς τὸν κόμητα ἐδόθη ἰδιαίτερον δωμάτιον ἐν τῇ εἰρκτῇ τῶν ὑποδικῶν. Ὑλικῶς ἡ θέσις τοῦ γέροντος ἦτο ὑποφερτῆ. Ἄλλ' ἠθικῶς αἱ ἀγωνίαι του ἦσαν ἐξ ἐκείνων, ἃς οὐδεμία ἀνθρωπίνῃ δύναμις δύναται νὰ περιγράψῃ.

Ὁ κύριος Δεβεζαί ἤλπιζεν ἐπὶ τὴν δικαιοσύνην τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἐπὶ τῆς τῶν ἀνθρώπων. Ἐγίνωσκε καλῶς ὅτι, καίπερ ἄθῳος, κατεδικάζετο ὑπὸ τῶν φαινομένων καὶ ὅτι πολλαὶ ἀποδείξεις ἦσαν κατ' αὐτοῦ... Ἡ ἀθωότης του ἦτο ἐξ ἐκείνων, αἵτινες δὲν δύναται ν' ἀποδειχθῶσιν. Ὅπουδῆποτε καὶ ἂν ἔστρεφε τὸ βλέμμα, οὐδεμίαν ἔβλεπεν ἐλπίδα.

Εἰς καὶ μόνος ἐν τῷ κόσμῳ ἐγίνωσκε τὴν ἀλήθειαν : ὁ Καλλιουέ ἀλλὰ καὶ ἂν ἔζη, καὶ ἂν προσήρχετο νὰ καταθέσῃ ὑπὲρ αὐτοῦ, δὲν θὰ ἐπιστεῦτο. Ἀπειαντίας θὰ συνελαμβάνετο καὶ θὰ κατεδικάζετο ὡς συνένοχος.

Κατὰ τὴν πρώτην νύκτα τῆς καθεύξεώς του, ὁ κόμης ἐσκέφθη ἐπὶ μακρὸν ὡς ἀνήρ. Ὅσον φοβερὰ καὶ ἂν ἦτο ἡ θέσις του, τὸ θάρρος του δὲν τὸν ἐγκατέλιπεν.

Ἀπὸ τῆς νυκτὸς τῆς 20 Σεπτεμβρίου 1820, οὐδέποτε ἐσυγχώρησεν ἑαυτῷ ὅτι ἠρνήθη εἰς τὸν Ἀρμάνδον Βιλλεδιού τὴν συγχώρησιν, ἦν οὗτος ἐζήτει παρ' αὐτοῦ ἱκετευτικῶς πρὶν ἀποθάνῃ.

— Τὸ ἐγκλημα τοῦτο, ἐσκέπτετο, ὅπερ μὲ βλασανίζει ἀπὸ εἰκοσιπενταετίας ἤδη, πᾶσιν ὡς ἀποβρομὴν... Ἡθέλησα νὰ ἐκδικηθῶ... καὶ ἡ ἐκδίκησις ἐπαναπίπτει ἤδη ἐπ' ἐμοῦ... Ὑπῆρξα ἀνοικτίρμων... καὶ τώρα θὰ ἦναι οἱ ἄλλοι ἀνοικτίρμονες πρὸς με... Εἶναι δίκαιον καὶ δὲν πρέπει νὰ παραπονῶμαι.

Ταῦτα ἐσκέπτετο ὁ κόμης, καὶ ἡ ἐγκαρτέρησις διεδέχθη ἐπὶ τέλους ἐν τῇ καρδίᾳ του τὴν ἀπελπισίαν.

Ἄλλ' ὑπῆρχε τι, ὅπερ τὸν ἐτάραττε τοῦτο δ' ἦτο τὸ ἀνεξίτηλον στίγμα, ὅπερ ἢ ἐπὶ κακουργοδικεῖου δίκη θὰ ἐνεκόλαπεν εἰς τὸ ὄνομα τῆς οἰκογενείας του, καὶ ἡ καταστροφὴ, ἧτις θὰ ἐπήρχετο εἰς τὴν εὐτυχίαν τῆς Μαγδαληνῆς καὶ τοῦ Λουκιανοῦ.

— Θεέ μου !... ἐψιθύριζεν, ἂν καὶ ὁ Λουκιανὸς πιστεύσῃ ὅτι ἐδολοφόνησα

τὸν πατέρα του! . . . ἂν τὸ κατ' ἐμοῦ μίσος του ἐξετείνεται καὶ ἐπὶ τῆς πτωχῆς μου Μαγδαληνῆς, τῆς συζύγου του! . . . ὦ Θεέ μου! . . . ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι δυνατόν! . . . Ὁ Λουκιανὸς μὲ γνωρίζει . . . εἰξεύρει ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἤμαι δολοφόνος! . . . Ἄλλως τε, θὰ τὸν ἰδῶ. . . Οὐδὲν θὰ τῷ ἀποκρύψω. . . Θὰ πιστεύσῃ εἰς τοὺς λόγους ἐνὸς γέροντος . . . Δὲν θὰ τιμωρήσῃ τὴν Μαγδαληνὴν δι' ἀλλότριον ἔγκλημα.

Μία ἄλλη ιδέα ἐβασάνιζεν αὐτὸν ἐπίσης. . . Μάτην προσεπάθει νὰ μαντεύσῃ ποῖος ἡδύνατο νὰ τὸν καταγγείλῃ καὶ πρὸς τίνα σκοπὸν γεγονότα τόσον παλαιά, ἃ μόνος αὐτὸς καὶ ὁ Καλλιουὲ ἐγίνωσκον, ἦλθον εἰς γνῶσιν τρίτου, καὶ πῶς αἱ κλειδὲς τοῦ νεκρικοῦ ὑπογείου εὐρέθησαν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ καταγγείλαντος αὐτόν.

Τὸν Καλλιουὲ οὐδὲ κἂν ὑποπτεύετο, ἐξακολουθῶν νὰ πιστεύῃ εἰς τὴν ἀπόλυτον πρὸς αὐτὸν ἀφοσίωσίν του.

Τὴν ἐπιούσαν, περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἡ θύρα τοῦ δωματίου, ἐν ᾗ ἐκρατεῖτο ὁ κόμης, ἠνεώχθη θορυβωδῶς, τρεῖς δὲ ἄνδρες ἐφάνησαν ἐπὶ τῆς φλίας: ὁ δεσμοφύλαξ καὶ δύο χωροφύλακες, ἐλθόντες νὰ ζητήσωσιν αὐτόν, ὅπως τὸν ὀδηγήσωσιν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ἀνακριτοῦ.

— Κύριοι, ἠρώτησεν ὁ κόμης συγκεκλινημένος, θὰ μὲ συνοδεύσετε;

— Ναί.

— Δὲν νομίζετε ὅτι εἰς ἐξ ὑμῶν ἀρκεῖ;

— Ὅχι.

— Σὰς δίδω τὸν λόγον τῆς τιμῆς μου ὅτι δὲν θ' ἀποπειραθῶ νὰ δραπετεύσω.

Οἱ χωροφύλακες δὲν ἀπήντησαν ἐνόμισαν ὅτι δὲν ἤξιζε τὸν κόπον. . . Ἄλλως τε, ἡδύνατο νὰ λάβωσι κἂν ὑπ' ὄψιν τὸν λόγον τῆς τιμῆς ἀνθρώπου κατηγορουμένου ἐπὶ δολοφονία; Ὁ κύριος Δεβεζαὶ βεβαίως τοὺς περιεπαίξεν.

Ὁ κόμης, ἰδὼν ὅτι οὐδὲν ἡδύνατο νὰ περιμένῃ ἀπὸ τῶν ἀμειλίκτων ἐκείνων μηχανῶν τῆς ὑπηρεσίας, ἠναγκάσθη νὰ ὀδεύσῃ ἐν μέσῳ αὐτῶν, ἐχόντων τὸ πυροβόλον ἐπ' ὤμου.

Ὁ εἰσαγγελεὺς εἶχεν ἀπαγορεύσῃ ρητῶς νὰ θέσωσιν αὐτῷ χειροπέδας. Εἰς τῶν χωροφύλακων, ἐκπλαγείς ἐπὶ τῇ τσιαύτῃ παραβάσει τῶν συνθηθειῶν, ἀνέκραζεν.

— Πολὺ καλὰ! . . . ἀφοῦ τώρα ἀπαγορεύεται τὸ δέσιμο. . . δὲν ἐγγυῶμαι διὰ τίποτα.

Ὅπως δὴποτε ὁ κύριος Δεβεζαὶ δὲν εἶχε δεδεμέναι τὰς χεῖρας, καὶ τοῦτο ἦτο πολὺ.

Ἡ εἰδησις τῆς συλλήψεώς του εἶχε διαδοθῆ ἀπὸ τῆς προτεραίας ἐν τῇ πόλει, ἔνθα πάντες ἐξετίμων αὐτόν, προξενήσασα μεγίστην συγκίνησιν. Οὐδεὶς ἐπίστευεν εἰς τὴν ἐνοχὴν του. Πολλοὶ δὲ κατηγοροῦν τὸν εἰσαγγελέα ὅτι ἐνήργησε λίαν ἐπιπολαίως.

Αἱ οἶαι δὴποτε αὐταὶ κρίσεις ἦσαν λίαν παρακεκινδυνευμέναι, διότι ἀορίστως μόνον ἦτο γνωστὴ ἡ κατηγορία, καὶ αἱ λεπτομέρειαι αὐτῆς ἦσαν ἀγνωστοί.

Ὅπως δὴποτε πλήθος, περιέργων συνω-

στίζετο ἐν τοῖς διαδρόμοις καὶ τῷ προθαλάμῳ τοῦ δικαστηρίου, ἐπὶ τῇ προσδοκίᾳ ὅτι ὁ κύριος Δεβεζαὶ θὰ ὀδηγεῖτο εἰς τὴν ἀνάκρισιν. Καὶ δὲν ἠπατήθησαν.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν, ὁ κόμης ἐφάνη ἐν μέσῳ τῶν δύο χωροφύλακων. Ἐβάδιζε βραδέως καὶ μετὰ κόπου. Ἦτο κάτωχρος, ἀλλ' ἤρεμος, καὶ δὲν ἐταπεινοῦ τὴν κεφαλήν, ὅπως ἀποφεύγῃ τὰ βλέμματα.

Πάντες ἀνεξαιρέτως ἀπεκαλύφθησαν εὐσεβάτως κατὰ τὴν διάβασίν του. Τὸ δεῖγμα δὲ τοῦτο τῆς ὑπολήψεως καὶ τῆς συμπαθείας ἔχυσεν ὀλίγον βάλαμον ἐπὶ τῶν αἵμασσουσῶν πληγῶν τοῦ κυρίου Δεβεζαὶ.

ΜΣ'

Τὸ γραφεῖον τοῦ κυρίου Βασελέ.

Τὸ ἐκδηλωθὲν πρὸς τὸν δεσμώτην σέβας δυσηρέστησε τοὺς χωροφύλακας.

— Οἱ βλάκες, ἔλεγον οὗτοι, χαίρετοῦν, καὶ διατί; . . . τί θὰ ἔκαναν, ἂν ἔβλεπαν νὰ ἀπερᾶ ὁ εἰσαγγελεὺς ἢ ὁ μοιραρχος;

Ἐπὶ τέλους, εἰσῆλθον εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ κυρίου ἀνακριτοῦ.

Οὗτος ἐκάθητο ὀπισθεν τραπέζης ἐν ἀναπαυτικῇ ἔδρᾳ καὶ ἐπὶ μικροῦ στρογγύλου προσκεφαλαίου ἐκ πρασίνου μαροκινίου.

Εἶχε τὸ ἦθος ἀνθρώπου λίαν νῦχαριστημένου. Τὴν προτεραίαν, ἐν τῷ πύργῳ τοῦ Βεζαί, ἐνώπιον τοῦ εἰσαγγελέως, διεδραμάτιζε πρόσωπον ὄλως δευτερεύον. Ἀλλὰ τὴν στιγμήν ἐκείνην ἦτο μόνος καὶ κυρίαρχος, ἐν τῷ γραφεῖῳ του, ἐν τῷ οἴκῳ του! . . . καὶ θὰ διεξήγαγε τὴν ἀνάκρισιν κατὰ βούλησιν.

Ἄγνωθ, ἂν ὁ κύριος Βασελέ ἀντήλλασσε τὴν ἔδραν αὐτοῦ καὶ τὸ πράσινον προσκεφάλαιον ἀντὶ θρόνου. . .

Ὁ γραμματεὺς ἐκάθητο παρὰ γραφεῖον ἐκ μέλανος ξύλου καὶ ἀπέναντι τοῦ ἀνακριτοῦ.

— Ματθαῖε, εἶπεν οὗτος, εἰσθε ἔτοιμος;

— Ναί, κύριε ἀνακριτά.

— Ἄς ἀρχίσωμεν λοιπόν. . . Κατηγορούμενε, πλησιάσατε.

Ὁ κύριος Δεβεζαὶ ἐποίησέ τινα βήματα.

Ὁ ἀνακριτὴς ἀνέλαβεν ἦθος ἐπίσημον καὶ δι' ἰδιαιτέρας φωνῆς, ἥτις ἦτο συνήθης αὐτῷ κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἀνακρίσεων, ἠρώτησε:

— Πῶς ὀνομάζεσθε;

— Κάρλος Ἐρρίκος κόμης Δεβεζαί.

— Πόσων ἐτῶν εἰσθε;

— Ἐξήκοντα.

— Ποῦ ἐγεννήθητε;

— Ἐν τῷ πύργῳ τοῦ Βεζαί τὴν 10

Αὐγούστου 1780.

— Εἰσθε ἔγγαμος;

— Εἶμαι χῆρος.

— Ἔχετε τέκνα;

— Μίαν θυγατέρα.

Ὁ γραμματεὺς ἔγραψε τὰς ἀπαντήσεις ταύτας. Μετὰ μικρὰν δὲ διακοπὴν, ὁ ἀνακριτὴς ἐξηκολούθησεν:

— Ἐγνωρίζετε, τῷ 1820, τὸν ὑποκόμητα Ἀρμάνδον Βιλλεδιού;

— Ναί.

— Ὁμολογεῖτε ὅτι τὸν ἐφονεύσατε τὴν νύκτα τῆς 20 Σεπτεμβρίου 1820;

— Τὸ ὁμολογῶ.

— Ὁμολογεῖτε ὅτι τὸν ἐφονεύσατε ἐξ ἐνέδρας μεθ' ἐνὸς τῶν ὑπηρετῶν σας, τοῦ δασοφύλακος Καλλιουέ;

— Ὅχι! ἑκατοντάκις ὄχι!

— Τότε, πῶς ἐξηγεῖτε τὸν θάνατον τοῦ ὑποκόμητος;

— Σὰς εἶπον ὅτι ἀπέθανεν ἐν τῇ εἰλικρινεστέρᾳ τῶν μονομαχιῶν καὶ ὅτι ἡδύνατο νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν ζωὴν του, ὡς ἐγὼ ἐξέθετον τὴν ἰδικὴν μου.

— Λοιπὸν ἐπιμένετε εἰς τὴν νυκτερινὴν μονομαχίαν;

— Ἐπιμένω.

— Ἔχετε ἄδικον. Εἰλικρινῆς καὶ πλήρης ἐξομολόγησις ἡδύνατο μόνον νὰ συνηγορήσῃ ὑπὲρ ὑμῶν.

— Λέγω τὴν ἀλήθειαν.

— Ἔστω! . . . Ἐκαστος πράττει ὡς σκέπτεται· ἀλλὰ τὸ σύστημα τῆς ὑμετέρας ὑπερασπίσεως εἶναι παράλογον καὶ δὲν θὰ βραδύνω νὰ σὰς τὸ ἀποδείξω.

— Δύνασθε νὰ μὲ χαρακτηρίσετε ἐνοχον, ἀλλὰ δὲν θὰ κατορθώσετε καὶ νὰ ἤμαι τοιοῦτος.

— Ἐγνωρίζετε πολὺ πρὸ τοῦ 1820 τὸν κύριον Βιλλεδιού;

— Ναί.

— Ἀπὸ πότε;

— Ἦτο γείτων μου ἐν τῇ ἐξοχῇ καὶ παιδικὸς φίλος μου.

— Αἱ σχέσεις σας ἦσαν συχναί;

— Ναί.

— Ὅρισαι αὐτὰς καλλίτερον.

— Ἐθηρεύομεν μαζὶ δις ἢ τρίς τῆς ἐβδομάδος καὶ συνετρώγομεν συχνά.

— Μετὰ τοὺς γάμους σας, ἐξηκολούθετε νὰ ἔχετε τὰς αὐτὰς σχέσεις μετὰ τοῦ κυρίου Βιλλεδιού;

— Ναί.

— Ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν;

— Ναί.

— Ἦτο ἔγγαμος;

— Ἦτο χῆρος.

— Εἶχε τέκνα;

— Ἐνα υἱόν.

— Αὐτόν, ὅστις ἐνυμφεύθη τὴν θυγατέρα σας;

— Ναί.

— Ὁ γάμος αὐτὸς ἐγένετο παρὰ τὴν θέλησίν σας;

— Ὅχι.

— Ὡστε ἐσπρώξατε τὸν κυνισμόν μέχρι τῆς ἀνθηκτικότητος τοῦ νὰ κάμετε τὸν υἱὸν τοῦ θύματός σας νὰ σας ὀνομάζῃ πατέρα! . . .

— Ὁ Θεός, ὁ ἀναγινώσκων ἐν ταῖς καρδίαις τῶν θνητῶν, ἄς ἀναγνώσῃ ἐν τῇ καρδίᾳ μου καὶ ἄς μὲ κρίνῃ.

Ὁ ἀνακριτὴς ἀνύψωσε τετράκις τοὺς ὤμους. Εἶτα ἐξηκολούθησεν:

— Πότε αἱ πρὸς τὴν κόμησσαν σύγγόν σας περιποιήσεις τοῦ κυρίου Βιλ-

διοῦ ἤρχισαν νὰ σᾶς ἐμπνέουν ζηλοτυπίαν ;

— Οὐδέποτε ἐζηλοτύπησα, οὔτε τὸν ὑποκόμητα, οὔτε τὴν σύζυγόν μου.

— Οὐδέποτε ;

— Οὐδέποτε, κύριε Ὡς εἶπον ὑμῖν καὶ χθές, ἡ κυρία Δεβεζαὶ ἦτο ἀγγελος καὶ ἀνωτέρα πάσης ὑπονομίας.

— Ἐσκέφθητε καλῶς πρὶν ἢ ἀπαντήσετε ;

— Ναί, κύριε.

— Καὶ μετὰ δευτέρως σκέψεις ἐπιμένετε εἰς τὴν αὐτὴν ἀπάντησιν ;

— Ἐπιμένω.

— Ὁ ἀνακριτὴς ἐμειδίασε καὶ ἔτριψε τὰς χεῖρας.

— Ἀλλὰ τότε, ἀνέκραξε, διατί ἐφονεύσατε τὸν κύριον Βιλλεδιού, εἴτε ἐξ ἐνέδρας, εἴτε ἐν μονομαχίᾳ, ἀφοῦ δὲν ἠσθάνεσθε κατ' αὐτοῦ ζηλοτυπίαν ;

Ὁ κόμης Δεβεζαὶ δὲν ἀπήντησεν.

— Μήπως διὰ νὰ τὸν κλέψετε ;

Ἡ αὐτὴ σιγὴ ἐκ μέρους τοῦ κόμητος.

— Παραδέχομαι, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ κ. Βασελέ, ὅτι κατελήφθητε ὑπὸ εὐγενούς αἰσθήματος . . . Ἀρνείσθε τὴν ζηλοτυπίαν, ὅπως μὴ ἀτιμάσετε τὴν μνήμην τῆς συζύγου σας, ἀλλὰ καθ' ἑκάστην βλέπομεν ἐγγάμους, ὄντας ζηλοτύπους, χωρὶς ἢ σύζυγος αὐτῶν νὰ ἦναι ἔνοχος ἄλλως τε, ἐν τῇ θέσει, ἐν ἣ εὐρίσκεσθε νῦν, ἢ ζηλοτυπία εἶναι ἡ μόνη ἐλαφρυντικὴ περίστασις, τὴν ὁποῖαν δύναται τις νὰ παραδεχθῆ ὑπὲρ ἑμῶν. Ἄν πράγματι δὲν ἦσθε ζηλότυπος, καὶ τοῦτο ἀποδειχθῆ, καταδικάζεσθε εἰς θάνατον.

— Δὲν μὲ μέλει πλέον περὶ τῆς ζωῆς μου, ἐπιθύρισε ὁ κόμης.

— Ἔστω ! . . . ἀλλὰ, τί διάβολο ! . . . πρέπει νὰ σκεφθῆτε καὶ περὶ τῆς θυγατρὸς σας . . . Εἶναι λίαν δυσάρεστον, νὰ ἀποθάνῃ τινὸς ὁ πατὴρ ἐπὶ τῆς λαϊμητόμου.

Ὁ κόμης Δεβεζαὶ ἐκάλυψε διὰ τῶν χειρῶν τὸ πρόσωπον. Ὁ ἀνακριτὴς, ὀμιλήσας αὐτῷ περὶ τῆς Μαγδαληνῆς, ἔθιξε τὴν εὐαισθητοτέραν χορδὴν τῆς καρδίας του.

Οἱ ἡμέτεροι ἀναγνώσται ἴσως νομίσωσιν ὅτι ὁ κύριος Βασελέ, φερόμενος οὕτως, ἐξεδήλου ἀληθῆ εὐμένειαν πρὸς τὸν κατηγορούμενον . . .

Ἔχουσι δίκαιον . . . καὶ ἄδικον ταῦτο χρόνως.

Οἱ λόγοι τοῦ ἀνακριτοῦ ἦσαν ἐν ἀπολύτῳ διαφωνίᾳ πρὸς τὰ ἀληθῆ αὐτοῦ αἰσθήματα.

Οὐδὲν ἐνδιέφερετο περὶ τοῦ κυρίου Δεβεζαὶ. Ἐμῖσι δ' ἐν πάσῃ περιπτώσει τὰς ἐλαφρυντικὰς περιστάσεις. Ἄλλ' ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἠσθάνετο τὴν ἀνάγκην νὰ κοσμήσῃ δι' ὀλίγου σκανδάλου τὸ φοβερὸν δῶμα τῆς δολοφονίας, ὅπερ πρεσβεύαζε ν' ἀναβιβάσῃ ἐπὶ τῆς σκηνῆς . . .

Τὸ ἀποτέλεσμα θὰ ἦτο μεῖζον.

Ὁ κύριος Βασελέ δὲν ἠγνόει ὅτι, ἐν τῇ περιπτώσει—καὶ πρὸς τοῦτο ὁ νόμος εἶναι σαφής—ἡ πτώσις τῆς συζύγου

δικαιολογεῖ τὴν αἰματηρὰν τοῦ συζύγου ἐκδίκησιν. Ἀλλὰ, κολακευόμενος ὅτι θὰ ἠδύνατο ν' ἀποδείξῃ τὴν προμελέτην, ἦτο βέβαιος ὅτι ὁ κατηγορούμενος δὲν θὰ διέφυγεν.

Ὁ κόμης ἐξηκολούθει σιγῶν.

— Ἐμπρός ! ἐπανελάβεν ὁ ἀνακριτὴς, προσποιούμενος τὸν συγκεκλιμένον μὴ ἐπιμένετε βαδίζοντες ἐν ὀλεθρίᾳ ὁδῷ . . . ἐγκαταλείψατε σύστημα, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ ὑποστηρίχῃ . . . Εἴπετε τὴν ἀλήθειαν . . . ἐν ταύτῃ καὶ μόνη ἔγκειται ἡ σωτηρία . . . Σᾶς τὸ ἐπαναλαμβάνω σκέφθητε περὶ τῆς θυγατρὸς σας ! . . . Οὐδεὶς θὰ πιστεύσῃ, τὸ ἐννοεῖτε κάλλιστα, ὅτι ἐφονεύσατε τὸν κύριον Βιλλεδιού, ὅπως τὸν ληστεύσετε. Εἶναι γνωστὸν ὅτι δὲν εἴσθε, καὶ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἦσθε, ληστής· οὐδὲ θὰ παραδεχθῆ τις ὅτι ἐξελέξατε θεελλώδη νύκτα ὅπως, κατὰ τὰς δύο μετὰ τὸ μεσονύκτιον, λύσετε διὰ μονομαχίας διαφορὰν προελθοῦσαν ἐκ πολιτικῆς συζητήσεως . . . Ἄλλως τε, ἂν ἦτο μονομαχία, θὰ παρίσταντο, κατὰ τὸ σύνθημα, τέσσαρες μάρτυρες. Βλέπετε λοιπὸν ὅτι αἱ ἀρνήσεις σας οὐδένα ἀπατῶσι καὶ εἰς οὐδὲν ὠφελοῦσι ! Ἀπομένει ἡ ζηλοτυπία . . . ὡς τὸ μόνον πιθανὸν ἐλαττήριον τῆς διαγωγῆς σας . . . ἡ ζηλοτυπία, ἣτις πρὸς πλήρη ἐξήγησιν τῆς πράξεώς σας καὶ δύναται, ὑπό τινα ἔσπιν, νὰ τὴν δικαιολογήσῃ.

— Λοιπὸν, ἔστω ! ἐπιθύρισε βραδέως ὁ γέρον· ναί, ἤμην ζηλότυπος.

— Τὸ ὁμολογεῖτε ;

— Ναί.

— Κάλλιστα ! . . . Ἐπαίνῳ τὴν εἰλικρινεῖάν σας, καίπερ βραδείαν, καὶ σᾶς συμβουλεύω νὰ ἐπιμένετε εἰς αὐτὴν . . . Ὅτε ἐφονεύσατε τὸν κύριον Βιλλεδιού, πρὸ πόσου καιροῦ ἐνομιζετε ὅτι εἴχετε εὐλογοφανεῖς αἰτίας νὰ ἦσθε ζηλότυπος ;

— Μόλις πρὸ μίαις μόνον ὥρας.

— Πρὸ μίαις μόνον ὥρας ! . . . Εἶναι παράδοξον ! . . .

— Καὶ ὅμως εἶναι ἡ ἀπόλυτος ἀλήθεια. Εἰς τὴν προδοσίαν τοῦ κυρίου Ἀρμάνδου Βιλλεδιού ἐπίστευσα τὸ πρῶτον κατὰ τὴν νύκτα τῆς 20 Σεπτεμβρίου 1820 τὴν μίαν μετὰ τὸ μεσονύκτιον . . .

— Διηγηθῆτέ μου τὰ περιστατικὰ τῆς νυκτὸς ἐκείνης.

Ὁ κύριος Δεβεζαὶ εἶπε τότε ὅτι τὴν μίαν μετὰ τὸ μεσονύκτιον τῆς 20 Σεπτεμβρίου ἤκουσε κρουομένην αἴφνης τὴν θύραν τοῦ κοιτῶνός του. Μὴ δυνάμενος, ἕνεκα τῆς θεέλλης, νὰ κοιμηθῆ, δὲν εἶχε κατακλιθῆ ἔτι. Ἀνοίξας, εἶδεν ἐνώπιόν του τὸν δασοφύλακα αὐτοῦ Καλλιουέ, τὸν μᾶλλον ἀφωσιωμένον τῶν ὑπηρετῶν του, ὅστις εἶπεν αὐτῷ ὅτι, περιπολῶν ἐκτὸς τοῦ περιβόλου τοῦ ἄλσους, εἶδεν ἀνθρωπὸν τινα, ὅστις ἐφάνη αὐτῷ ὅτι ἦτο ὁ κύριος Βιλλεδιού, ἀνελθόντα τὸν τοῖχον καὶ βαδίσαντα πρὸς τὸν πύργον. Ὁ δασοφύλαξ ἔσπευσε διὰ τῆς συντομωτέρας ὁδοῦ ὅπως ἀναγγείλῃ τοῦτο εἰς τὸν κόμητα, ὅστις ἀρπάσας δύο ζιφὴ ἐξήλθε μετὰ τοῦ δασοφύλακος.

Ὅτε ἔφθασαν ὑπὸ τὰ παραθύρα τῆς κομῆσεως, σχοινίην κλίμαξ ἐκρέματο ἀπὸ τοῦ ἐξώστου καὶ ἐν τῇ σκότει διεκρίνετο ἀνὴρ ὄρθιος ἐπ' αὐτοῦ προσπαθῶν νὰ ἀνοίξῃ τὰ παραθυρόφυλλα. Ταῦτα ὅμως ἦσαν καλῶς κεκλεισμένα καὶ δὲν ἠνοίγοντο.

Τότε ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος κατῆλθεν αὐθις. Ὁ κύριος Δεβεζαὶ, μεθ' ὅλην τὴν δικαίαν αὐτοῦ ὀργήν, δὲν ἠθέλησε νὰ προξενήσῃ σκάνδαλον πλησίον εἰς τὰ δωμάτια τῆς συζύγου του. Ὅθεν, ἀφίσας τὸν νυκτερινὸν ἐπισκέπτην ν' ἀπομακρυνθῆ, τὸν ἠκολούθησε μετὰ τοῦ Καλλιουέ.

Ὅτε ἔφθασαν καὶ οἱ τρεῖς πλησίον εἰς τὴν θέσιν, δι' ἧς ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος εἶχεν εἰσέλθῃ εἰς τὸν πύργον, ὁ κόμης, μὴ ἔχων πλέον λόγους νὰ συγκρατήσῃ τὴν ὀργήν του, ἐφώνησε πρὸς αὐτὸν νὰ σταθῆ, ὅπερ ἐκεῖνος ἔπραξεν ἀμέσως.

Ὁ Καλλιουέ δὲν εἶχεν ἀπατηθῆ. Ἦτο πράγματι ὁ ὑποκόμης Βιλλεδιού, ὅστις, ἀφοῦ ὠρκίσθη εἰς τὴν πίστιν του, ὡς χριστιανοῦ, καὶ εἰς τὴν τιμὴν του, ὡς εὐπατρίδου, ὅτι ἡ κομῆσσα ἦτο ἀθῶα, καὶ ὅτι αὐτὴ δὲν συνεμερίζετο ἔρωτα, ὃν ἠγνόει, καὶ ὅτι ἐκεῖνος, προσπαθῆσας νὰ εἰσδύσῃ οὕτω εἰς τὸν κοιτῶνά της ὡθεῖτο πρὸς τοῦτο ὑπὸ ἀληθοῦς παραφροσύνης, . . . ἐτέθη ἀμέσως εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ κυρίου Δεβεζαὶ.

Τότε, ἐνώπιον τοῦ Καλλιουέ, ἐγένετο ἡ μονομαχία, καθ' ἣν ἔπεσεν ὁ ὑποκόμης . . .

Ὁ ἀνακριτὴς ἤκουσε τὴν λεπτομερῆ ἀφήγησιν τοῦ κόμητος, ἧς ἡμεῖς περίληψιν μόνον παρεθέσαμεν ἀνωτέρω, ἀνευ τοῦ ἐλαχίστου σημείου συγκαταθέσεως ἢ ἀμφιβολίας.

Μάτην ὁ κύριος Δεβεζαὶ προσεπάθει ν' ἀναγνώσῃ ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ ἀνακριτοῦ τὴν ἐντύπωσιν, ἣν οἱ λόγοι του εἶχον προξενήσῃ εἰς αὐτόν. Τὸ πρόσωπον τοῦ κυρίου ἀνακριτοῦ ἦτο ἀπαθέστατον.

Ὅτε ὁ κόμης ἐτελείωσεν, ὁ κύριος Βασελέ ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν καὶ εἶπε :

— Χοῦμ ! . . . Χοῦμ ! . . .

Εἶτα σιγῆσας ἐσκέπτετο . . . Ἡ σιωπὴ ὅμως αὐτοῦ δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολὺ.

— Λοιπὸν, εἶπε μετὰ τινὰς στιγμῶν, αὕτη εἶναι ἡ ὀριστικὴ καταθέσις σας ; . . . εἰς αὐτὴν ἐπιμένετε ;

— Εἶπον ὑμῖν πᾶν ὅ,τι συνέβη, ἀπήντησεν ὁ κύριος Δεβεζαὶ. Μὴ ζητήτε νὰ μὲ ἀναγκάσετε νὰ μεταβάλω τι . . . οὐδὲ λέξιν δύναμαι νὰ μεταβάλω.

— Χοῦμ ! . . . Χοῦμ ! . . . ἐπανελάβεν ὁ ἀνακριτὴς.

MZ'

Ἡ κηλὶς τοῦ αἵματος.

— Λοιπὸν, προσέθετο ἀμέσως ὁ κύριος Βασελέ, καταλιπὼν αἴφνης τὸ εὐμενὲς ἦθός του, εἶδτε τὸν κύριον Βιλλεδιού ἐπὶ τοῦ ἐξώστου τῆς συζύγου σας καὶ ἐπεριμείνατε ἡσυχῶς νὰ καταβῆ . . . Διὰ σύζυγον, τὸσον ζηλοτύπως φρουροῦν-

τα τὴν τιμὴν του, τοῦτο μοι φαίνεται κάπως ἀπίθανον.

— Ἐπαναλαμβάνω ὑμῖν, κύριε, ὅτι τὰ παραθυρόφυλλα δὲν ἠνοίγοντο. Πιστεύσατε ὅτι, ἂν ἔβλεπον τὸν ὑποκόμητα νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν κοιτῶνα τῆς κυρίας Δεβεζαί, θὰ ἐνήργουν πολὺ διαφορετικῶς.

— Καὶ τί θὰ ἐκάμνετε;

— Θὰ εἰσηρχόμην καὶ ἐγὼ ὀπισθὲν του καὶ σὰς ὀμνῶ ὅτι δὲν θὰ ἐξήρχετο ζῶν.

— Δόξα σοι ὁ Θεός! . . . Αὐτὸς εἶναι ὁ ἀληθὴς χαρακτήρ σας, ὅστις ἐπὶ τέλους φανερόν ἐστι. . . Εἶπετε περὶ τινος σχοινίνης κίμακος;

— Ναί.

— Ἦ ἔγινεν;

— Ἦ ὑποκόμησις εἶχε λάβῃ αὐτὴν μεθ' αὐτοῦ.

— Καὶ μετὰ τὸν θάνατόν του;

— Εἶπον εἰς τὸν Καλλιουὲ νὰ τὴν ἐξ-αφανίσῃ.

— Σὰς ὑπήκουσε;

— Πιστεύω οὐδέποτε ἀμφέβαλλον περὶ τῆς ἀφοσιώσεώς του.

— Πράγματι, μοι φαίνεται ὅτι εἰς ταῦτα πάντα ἔλαβε καὶ αὐτὸς ἐνεργητικώτατον μέρος. Θὰ ἰδοῦμεν. . . Τώρα παραδέχομαι ὅτι ἐμονομαχήσατε μετὰ τοῦ κυρίου Βιλλεδιού. Βεβαίως, ἡ μονομαχία εἶναι ἔγλημα προβλεπόμενον καὶ τιμωρούμενον ὑπὸ τοῦ νόμου. . . Ἄλλ' ἀπὸ τῆς μονομαχίας ἀχρὶ τῆς δολοφονίας εἶναι μεγίστη ἡ ἀπόστασις. . . Ἄλλὰ διατί, ἀφοῦ ἡ μονομαχία ὑπῆρξεν ἔντιμος, δὲν κατεστήσατε αὐτὴν γνωστὴν τὴν ἐπιούσαν;

— Διότι ὄφειλον ταῦτοχρόνως ν' ἀποκαλύψω καὶ τὴν αἰτίαν τῆς μονομαχίας, καὶ ἡ ἀποκάλυψις αὕτη, παραμορφωμένη καὶ δηλητηριαζομένη ὑπὸ τῆς συκοφαντίας, ἤθελεν ἀτιμάσῃ τὴν κυρίαν Δεβεζαί.

— Καὶ τότε ἐσκέφθητε νὰ ἐξαφανίσετε τὸ πτώμα ἐν τοῖς νεκρικοῖς ὑπογείοις τῆς οἰκογενείας σας;

— Ἦ ἰδέα αὕτη, ἥτις μοι ἐφάνη τὸ πρῶτον μισητὴ καὶ ἱερόσυλος, ἐπῆλθεν εἰς τὸν Καλλιουὲ.

[Ἔπεται συνέχεια].

ΠΑΝ. ΠΑΝΑΣ

Η ΘΕΡΜΑΣΤΡΑ

Ἰσπανικὸν διήγημα.

[Τέλος]

— Ἦ Ὑμετέρα Μεγαλειότης εἶνε παντοδύναμος, καὶ δὲν δίδει λόγον τῶν πράξεών της παρὰ μόνον εἰς τὸν Θεόν. Ἄλλὰ τὸ ἀνάκτορον τοῦ Ἀραγκουέζ εἶνε ἴσως πολὺ μακρὰν τῆς Μαδρίτης. Τὸ ταξείδιον τοῦτο θὰ κουράσει τὴν Ὑμετέραν Μεγαλειότητα. Τὸ ἀνάκτορον τοῦ Ἐσκουριάλ εἶνε πλησιέστερον καὶ ὑπάρχουσι ἐκεῖ κῆποι ἐπίσης ὄψαιτοι. . .

— Τὸ Ἐσκουριάλ! Τὸ Ἐσκουριάλ! ἀνέκραξεν ὁ βασιλεὺς μετὰ τρόμου, ἐκεῖ δὲν ὑπάρχουσι παρὰ μόνον τάφοι.

— Ἦ ὦρα παρέρχεται, εἶπε ψυχρῶς ὁ μοναχός. Ὁ κώδων ἐσήμανε πρὸ πολ-

λοῦ. Μεγαλειότατε, εὐαρεστήθητε νὰ γονυπετήσετε. Ἰδοῦ, ἐφθάσαμεν εἰς τὸ προσευχητήριον.

— Ὑποστηρίζατέ με, αἰδεσιμώτατε.

Ὁ βασιλεὺς, ὑποστηριζόμενος ὑπὸ τοῦ μοναχοῦ, ἐγονυπέτησε μετὰ κόπου ἐπὶ μεταξοπιτίου προσκεφαλαίου. Ὁ πατὴρ Ἀμβρόσιος ἠρώτησεν αὐτὸν ὁποῖαν εὐχὴν ν' ἀπαγγείλῃ.

— Ἔχετε τὸ προσευχητῆριόν σας, αἰδεσιμώτατε; ἠρώτησε Φίλιππος ὁ Γ', ἀνοίξατέ το ταχέως. Ὅλαι αἱ εὐχαὶ εἶνε εὐάρεστοι πρὸς τὸν Θεόν, ὡς μοι ἔλεγε χθὲς ὁ πνευματικὸς μου.

— Εἰς ψαλμός! . . ἀνέκραξεν ὁ πατὴρ Ἀμβρόσιος, ἀνοίγων τὸ προσευχητῆριον αὐτοῦ. Θὰ ἀπαγγείλω τὸν πρῶτον στίχον καὶ Ὑμεῖς, Μεγαλειότατε, θὰ τὸν ἐπαναλάβετε.

Καὶ μετὰ φωνῆς γλυκυτάτης, ἀλλ' ἐπιβλητικῆς, ὁ μοναχὸς ἀπήγγειλε τὸν πρῶτον στίχον τοῦ πεντηκοστοῦ ψαλμοῦ:

«Ἐλέησόν με ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου.

Ὁ βασιλεὺς ἠτένισεν ἐκπληκτικὸς τὸν μοναχόν, καὶ εἶτα ἐπανελάβε, διὰ φωνῆς ἐλαφρῶς κυμαινομένης, τὰς ἱερὰς λέξεις τοῦ ψαλμοῦ. Ὁ μοναχὸς ἀνέγνωσεν εἶτα τὸν ἐπόμενον στίχον, ἐκάστην τοῦ ὁποῖου λέξιν ἐτόνιζε μετ' ἰδιαιτέου τόνου:

«Καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρῶν σου, ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου.

— Ἄλλ' ὁ ψαλμὸς αὐτός, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, διακόπτων τὸν μοναχόν, εἶνε εἰς ἕκ τῶν ἐπτὰ ψαλμῶν τῆς μετάνοιας, τοὺς ὁποῖους συνειθίζου ν' ἀπαγγέλου ἐπὶ τῆς κλίνης τῶν ψυχορραγούντων.

— Μεγαλειότατε, ἀπήντησεν ὁ πατὴρ Ἀμβρόσιος, συνεμορφώθην με τὴν διαταγὴν, τὴν ὁποῖαν μοι ἔδωσεν ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης ἠνοιξα τυχαίως τὸ προσευχητῆριόν μου ἂν κατὰ τὴν περίστασιν αὐτὴν ἠμάρτησα, παρακαλῶ εὐσεβάστως Ὑμᾶς νὰ με συγχωρήσετε, ἀφοῦ ἀναμνησθήτε ὅτι οἱ μοναχοὶ τοῦ τάγματός μου δὲν ἀπολαμβάνουσι τῆς τιμῆς νὰ εὐρίσκωνται ἐνώπιον ζώντων βασιλέων.

— Εἶνε ἀληθές, ὑπέλαβε λίαν ἀποτόμως Φίλιππος ὁ Γ', ἀλλ' αἱ κνήμαι μου δὲν δύνανται νὰ μείνουν πολλὴν ὥραν εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν· βοήθησόν με νὰ ἐγερθῶ καὶ ὠδήγησόν με εἰς τὸ ἀνάκλιτρόν μου.

Σιγῇ ἐπεκράτησεν ἐπὶ τινὰς στιγμᾶς. Ὁ βασιλεὺς, ὀδηγούμενος ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρον του, ἔρριπτε βλέμματα, πρῶτην ταύτην φοράν, ὑποπτα ἐπὶ τοῦ γέροντος μοναχοῦ, τοῦ ὑποστηρίζοντος αὐτόν. Διὰ τῶν βλεμμάτων ἐκείνων ὁ βασιλεὺς προσεπάθει ἐναργῶς ν' ἀνακαλύψῃ τι, ν' ἀναμνησθῇ μορφῆς τινος, ἥς ἡ ἀνάμνησις πρὸ πολλοῦ τῷ διέφευγεν.

Ὅτε ὁ βασιλεὺς ἐκάθησεν ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρον, ὁ πατὴρ Ἀμβρόσιος προσεκλίθη εὐσεβάστως καὶ ἔσπευσε νὰ ἐξέλθῃ.

— Σταθῆτε! ἀνέκραξε μετὰ ζωνρότητος Φίλιππος ὁ Γ', ποῦ πηγαίνετε;

— Μεγαλειότατε, ἐπιτρέψατέ μοι ν' ἀμαυρωθῶ, ἀπεκριθὴ ὁ μοναχός, παρετήρησα ὅτι δυσηρέστησα Ὑμᾶς, ἀτυχῶς.

— Σταθῆτε! Εἶνε πολὺς καιρὸς ἀφοῦ τοῦ μένετε εἰς τὴν μονὴν τοῦ Ἁγίου Λαυρεντίου τοῦ Ἐσκουριάλ;

— Μάλιστα, Μεγαλειότατε!

— Ἐγνωρίσατε τὸν κόμητα Πατασεράδα; Εἴσθε φίλος του; συγγενῆς του ἴσως;

— Μεγαλειότατε, ὁ κόμης τῆς Πατασεράδας ἦτον ἐχθρὸς τοῦ βασιλέως καὶ αὐθάδης περιφρονητῆς τῶν τύπων τῆς ἐθιμοταξίας. Ὁ Θεὸς νὰ με διαφυλάξῃ ἀπὸ τῆς ἐπαφῆς μετὰ τῶν ἐχθρῶν τοῦ βασιλέως, οἱ ὁποῖοι μάλιστα παραβαίνουσι τὴν ἐθιμοταξίαν!

Φίλιππος ὁ Γ' ἔθεσε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου του, ὡς ἄνθρωπος ἀναλαμβάνων ἐκ ληθαργου.

— Αἰδεσιμώτατε, ἐπανελάβην ἡρέμα καὶ σχεδὸν δειλῶς ὁ βασιλεὺς, νομίζετε ὅτι θὰ δώσω λόγον ἐνώπιον τοῦ Ὑπερτάτου Κοιτοῦ διὰ τὸ αἷμα τῶν δυστυχῶν ἐκείνων νέων;

— Μεγαλειότατε, αὐτὸ εἶνε ζήτημα, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ λύσῃ ὁ αἰδέσιμος πνευματικὸς Σας, πατὴρ Ἀλλιάγας.

— Θὰ ἐρωτήσω τὸν πνευματικόν μου, ἀνεφώνησεν ὁ βασιλεὺς, μετὰ τινὰς δὲ στιγμᾶς ἐπρόσθεσεν: Θεέ μου, αὐτὸ μὲ ἐκπλήττει βεβαίως ὁ μικρὸς μέχρι τοῦ προσευχητηρίου μου δρόμος θὰ μὲ ἐκούρασε πολὺ, διότι πρὸ μίαις σχεδὸν στιγμῆς ἤμην παγωμένος ἐκ τοῦ ψύχους, καὶ τώρα μοι φαίνεται ὅτι φλέγομαι. Δὲν νομίζετε καὶ ὑμεῖς, αἰδεσιμώτατε, ὅτι ἀνεπτύχθη ἤδη εἰς τὸ δωμάτιον μεγάλη θερμότης;

— Μεγαλειότατε, εἶμαι γέρον, καὶ εἰς τὴν ἡλικίαν μου τὸ αἷμα σχεδὸν παγώνει εἰς τὰς φλέβας. Δὲν αἰσθάνομαι θερμότητα.

— Περιέργον! ἐψιθύρισεν ὁ βασιλεὺς, οὔτινος ἡ κεφαλὴ ἐφαίνετο κλίνουσα ὀλονέν, ὡς εἰ αἴφνης προσεβλήθη ὑπὸ νάρκης, προηγουμένης τοῦ ὕπνου.

Ἦδη ἡ θερμάστρα ὠμοιάζε με κάμινον ἀνημμένην, ὡς ἐκ τοῦ σφοδροῦ πυρός, ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ ὁποῖο ὁ ἀήρ ἠραιούτο· αἱ ἀνημμένοι λαμπάδες, τῆς ἐπὶ τοῦ βασιλικοῦ προσευχητηρίου τεθειμένης ἀργυρᾶς λυχνίας, ἀνέπεμπον ὠχρὰν λάμψιν.

Ἐξω ἡ σελήνη ἀνέτελλεν ἐκ τῶν κήπων τοῦ Buen Retiro, διὰ τῶν ὑάλων δὲ τῶν παραθύρων ἐφαίνετο ὁ ἔριππος ἀνδριάς Καρόλου τοῦ Ε', περιβεβλημένου τὴν πολεμικὴν αὐτοῦ πανοπλίαν. Ἐνόμιζε τις ὅτι ὁ ἄφωνος ἐκεῖνος βασιλεὺς παρετήρει διὰ βλέμματος κατηφοῦς τὴν ἀγωνίαν τοῦ ἐγγονοῦ του! Εὐρίσκοντο ἐκεῖ, ἐναντι ἀλλήλων, δύο βασιλεῖαι, ἡ μὲν ἐξ ὀρειχάλκου καὶ σιδήρου, ἡ δ' ἐκ σαρκὸς καὶ ὀστέων ἡ μία ἴστατο ὀρθία καὶ ὑπερήφανος, φωτιζομένη ὑπὸ τῶν ἀκτίων τῆς βασιλίδος τῆς νυκτός, κατακεκλιμένη δὲ καὶ ἀσθμαίνουσα ἡ ἕτέρα ὑπὸ τὴν τεχνιτὴν θερμότητα θερμάστρας!

Ὁ βασιλεὺς αἴφνης ἀπεσπάσθη τοῦ ληθαργου του, ἀπομάσσων δὲ τὸν ἰδρωτᾶ, τὸν περιρρέοντα τὸ μέτωπόν του, ἐψιθύρισε διὰ φωνῆς σχεδὸν ἀκαταλήπτου: